

Krizový plán pro řešení výskytu rizikového chování

Cílem krizového plánu školy je stanovit závazný postup pro pracovníky školy při závažném porušení školního řádu, při vzniku rizikového chování a dalších možných událostí. Všichni zaměstnanci jsou na začátku školního roku proškoleni v bezpečnosti práce a požární ochraně. Krizový plán vychází z Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č. j. 21291/2010 - 28), dále pak z Metodického pokynu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (Dokument č. j. MŠMT- 21149/2016).

Rizikové chování ve škole

řeší školní preventivní tým:

- ředitel školy: Mgr. Jindřich Vyhnánek
- zástupkyně pro druhý stupeň, výchovná poradkyně: Mgr. Šárka Prokopová
- zástupce pro první stupeň: Mgr. Luboš Prokop
- školní metodička prevence: Bc. Olga Lupoměská
- třídní učitel, učitelka

Dojde-li k porušení ustanovení školního řádu, je tento přestupek předložen k posouzení Pedagogické radě a na základě jednání rady je rozhodnuto o patřičné sankci či opatření v následujícím pořadí:

- napomenutí třídního učitele
- důtka třídního učitele
- důtka ředitelky školy
- snížená známka z chování

Dle typu rizikového chování je přistoupeno k následujícím opatřením:

- individuální pohovor se žákem
- jednání s rodiči
- doporučení kontaktu s odborníky
- kontaktování příslušných úřadů a odborníků

V případě závažnějších přestupků či nezájmu rodičů:

- oznámení na OSPOD
- oznámení Policii ČR
- podání trestního oznámení na Policii ČR

V mimořádných situacích je možnost užít i jiná opatření:

- ředitel školy doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení SVP, případně doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v místě příslušném diagnostickém ústavu
- ředitel školy podá návrh OSPODu k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu

Řešení přestupků

Školní řád vymezuje pravidla chování ve škole, žáci jsou s ním seznámeni na začátku školního roku třídními učiteli v průběhu úvodních třídnických hodin v září a v průběžných třídnických hodinách během celého školního roku. I rodiče jsou obeznámeni s tímto dokumentem při konzultačním odpoledni na začátku září, dále si ho mohou podrobně prostudovat na webových stránkách školy.

1. Návykové látky

Je zakázána výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace návykových látek, a to bez ohledu na věk žáka a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázáno je rovněž navádění k užívání těchto látek. Je zakázáno do školy vstoupit pod jejich vlivem. Ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný

čin nedovolené výroby a držení NL a spáchání, nebo dokončení činu nepřekazí, se sám vystavuje trestnímu stíhání. Překazit takový čin lze tím, že ho včas oznámí orgánům Policie ČR nebo státnímu zástupci.

Konzumace NL ve škole

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci NL v prostorách školy a školského zařízení nebo v době školního vyučování či v rámci akcí pořádaných školou, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Návykovou látku učitel odebere za přítomnosti další osoby. K takovému účelu poslouží obálka – žák vloží NL za přítomnosti svědka do obálky, obálku pedagogický pracovník zalepí a podpisem svým, svědka a žáka přes přelep zajistí. Podle zdravotního stavu žáka případně ihned informuje rychlou záchrannou službu. Sepíše záznam s vyjádřením žáka za přítomnosti svědka a informuje vedení školy. Tento záznam předá školnímu metodikovi prevence do jeho agendy.
3. V případě, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou předlékařskou první pomoc a volá rychlou záchrannou službu a Policii ČR.
4. Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, vyrozumí učitel zákonné zástupce.
5. Po požití NL není žák způsobilý pobytu ve škole a účasti na vzdělávacím procesu. Je nezbytně nutné, aby si žáka převzali zákonní zástupci; pokud si jej nemohou zákonní zástupci převzít, může tak po jejich souhlasu učinit osoba blízká. V případě, že zákonné zástupce nelze sehnat nebo si odmítnou pro žáka přijet, je nutné požádat o součinnost Policii ČR a OSPOD.
6. Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že nezletilý žák konzumoval NL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky. Zákonný zástupce má právo se písemně vyjádřit k této skutečnosti.
7. Škola skutečnost oznámí OSPODu.
8. Školní metodik prevence poskytne žákovi a jeho zákonným zástupcům informace o možné odborné pomoci.
9. Z konzumace NL ve škole je třeba vyvodit opatření stanovené školním řádem. Je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je rizikový sobě a podle typu užití NL může být nebezpečný i okolí, ale jeho jednání z právního hlediska není významně škodlivé (přestupek); distributor se dopouští jednání, které má znaky trestného činu.
10. Prokázané navádění žáků k užívání NL je považováno za velmi rizikové a může naplňovat podezření z trestného činu.
11. Oprávnění k testování žáků na přítomnost NL mají pouze příslušník policie nebo osoba pověřená kontrolou podle jiného právního předpisu.

Distribuce NL ve škole

Distribuce NL je trestný čin, množství není rozhodující. Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci NL, musí škola o této skutečnosti vždy vyrozumět Policii ČR.

Přechovávání NL ve škole

Přechovávání NL je protiprávním jednáním. Podle množství jde o přestupek, nebo trestný čin. Toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.

V případě podezření, že žák u sebe přechovává NL, je nutné tuto látku zajistit a předat ji policii. Pedagogický pracovník nesmí látku zlikvidovat nebo předat zákonným zástupcům. Pokud by tak postupoval, dopustil by se protiprávního jednání.

Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a OSPOD. Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsáným níže.

Nález NL ve škole

V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka látku, kterou považují za NL, postupují takto:

- zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury
- o nález ihned uvědomí vedení školy, zákonného zástupce a Policii ČR
- o nález sepíší stručný záznam s vyjádřením žáka, datem, místem a časem nález, zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal), v případě, že žák zápis odmítne podepsat, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu, zápisu a rozhovoru je přítomen ředitel školy nebo jeho zástupce

- v případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem přivolanému lékaři, který se dostaví v případě, že to vyžaduje zdravotní stav žáka, další postup zajistí Policie ČR

2. Rizikové chování v dopravě

Rizikové chování v dopravě je takové, které vede v rámci dopravního kontextu k dopravním kolizím a následně k úrazům nebo úmrtím. Může být způsobené **vlivem návykových látek** (alkohol a jiné drogy), **neznalostí dopravních předpisů**, **osobnostními faktory** (agresivní jednání, vyhledávání vzrušujících zážitků, přeceňování vlastních schopností).

Příkladem jednotlivých opatření může být:

- dopravní výchova ve škole
- výcvik a výchova na dopravním hřišti
- přednášky městské policie

3. Poruchy příjmu potravy a sebepoškozování

Poruchy příjmu potravy (PPP) jsou okruhem onemocnění, kam patří mentální anorexie, bulimie a také přejídání spojené s jinými psychickými poruchami.

Sebepoškozování je agresivní chování člověka, které je nasměřováno proti němu samotnému.

Doporučené postupy z hlediska pedagoga:

- včasná intervence u rizikových jedinců (rychlé hubnutí, zvracení...)
- zaměřit se na předcházení nevhodných redukčních diet, a prostředků na zhubnutí
- předcházet šikaně pro vzhled, oblečení, tělesný výkon, to, co jí nebo pije
- kontaktovat rodiče vždy, když dítě výrazněji zhubne, opakovaně bylo přistiženo, že zvrací, sebepoškozuje se
- motivovat dítě a rodinu k návštěvě specialisty

4. Školní šikanování podrobněji viz Program proti šikanování

5. Kyberšikana

Kyberšikanu definujeme jako zneužití informačních a komunikačních technologií (počítačů, tabletů, mobilních telefonů a dalších moderních komunikačních nástrojů), k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrozit, ublížit mu. Podobně jako u šikany tváří v tvář se jedná o úmyslné chování, kdy je oběť napadána útočníkem nebo útočnický. Povaha a provedení útoků pak určují její závažnost.

Postup:

- při zjištění kyberšikany je informován ŘŠ, VP a ŠMP
- zajistí se ochrana oběti
- zajistí se dostupné důkazy
- vyšetření vzniklé situace, případně i pomoc a podpora externího pracovníka (Policie ČR, metodik prevence v PPP aj.)
- informování rodičů oběti i agresora
- potrestání viníků dle platného školního řádu
- práce s třídním kolektivem, prevence další budoucí kyberšikany

6. Homofobie

Homofobie je termín, kterým se označuje odpor nebo obava z homosexuality či homosexuálně zaměřených osob.

Doporučené postupy a metody z hlediska pedagoga:

- zjištění sociálního klimatu ve třídě
- sociometrie
- včasná intervence
- besedy, preventivní programy

7. Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus

Extremistické chování je vědomě konáno ve prospěch politických, náboženských a etnických hnutí a ideologií proti základům demokracie. U žáků se zpravidla jedná pouze o dílčí postoje.

Rasistické chování je hodnocení nebo poškozování osob na základě biologického, rasového či národnostního původu.

Xenofobní chování negativně reaguje případně poškozují osoby či subjekty, které žák subjektivně hodnotí jako cizí (jiné).

Antisemitské jednání poškozují objekt židovského charakteru, kterému subjektivně přisuzuje negativní vlastnosti či symbolický význam.

Doporučené postupy a metody z hlediska pedagoga:

- zjistit hloubku extremistického přesvědčení, rasistických, xenofobních či antisemitských postojů a jejich případné vazby na extremistickou scénu mimo školu
- zjistit rozšíření postojů ve třídě, ve škole
- zaměřit výuku na tyto problémy
- vystoupit proti projevům intolerance mezi žáky
- pozvat experty k diskusi s žáky
- vyzumět rodiče v případě opakovaných projevů s extremistickým podtextem
- v případě závažných projevů informovat Policii ČR

8. Vandalismus

Svévolné poškozování a ničení veřejného i soukromého majetku, které nepřináší obohacení a pro které není žádný motiv - většinou pro vlastní potěšení či odreagování se. Často k němu dochází pod vlivem NL. Ve škole se jedná o poškozování školního majetku či věcí spolužáků. Útoky mají za následek zničení majetku (ulomené části nábytku, prokopnuté dveře, zničené školní pomůcky, části oblečení apod.). Mezi poškozování školního majetku řadíme také sprejerství.

Postup při vzniku škody (vandalismus):

Každý je zodpovědný za škody, které svým jednáním způsobil, a proto po něm bude škola požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti.

- vznikne-li škoda na školním majetku, je třeba o celé záležitosti vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka
- o vzniklé škodě je informován ředitel
- v případě, že škola viníka zná, může na něm (respektive jeho zákonném zástupci) vymáhat náhradu škody
- nedojde-li mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě, může škola náhradu vymáhat soudní cestou

Škola není orgán činný v trestním řízení, takže nemůže nic vyšetřovat. V případech, kdy se jedná o opakované jednání a výchovná a další opatření, která škola zvolila, nemají účinek, kontaktuje škola OSPOD.

9. Záškoláctví, neomluvená absence

Zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků jsou povinni dokládat důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem, a to takto:

- Zákonný zástupce žáka je povinen omluvit nepřítomnost svého dítěte ve vyučování nejpozději do třetího dne třídnímu učitelí.
- V případě častých absencí bude třídní učitel vyžadovat potvrzení lékaře.
- V případě předem známé absence je žák povinen tuto skutečnost sdělit svému třídnímu učitelí.

Postup při neomluvené absenci

- Při neomluvené či zvýšené absenci informuje třídní učitel metodika prevence. Neomluvenou absenci do součtu 10 hodin řeší se zákonným zástupcem žáka třídní učitel a školní metodik prevence, nebo výchovný poradce formou pohovoru, na který je zákonný zástupce žáka pozván doporučeným dopisem. Třídní učitel projedná důvod nepřítomnosti žáka a způsob omlouvání jeho nepřítomnosti a upozorní na povinnost stanovenou zákonem.
- Seznámí zákonného zástupce s možnými důsledky v případě nárůstu neomluvené absence. Provede zápis z pohovoru, do něhož uvede způsob nápravy dohodnutý se zákonným zástupcem žáka. Zákonný zástupce žáka zápis podepíše a obdrží kopii.

- Při počtu neomluvených hodin nad 10 svolá ředitel výchovnou komisi, které se účastní ředitel, zákonný zástupce žáka, třídní učitel a výchovný poradce či metodik prevence. Pozvání zákonných zástupců se provádí doporučeným dopisem. O průběhu jednání se provede zápis, který zúčastněné osoby podepíší.
- V případě, že neomluvená absence přesáhne 25 hodin, ředitel bezodkladně pošle oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému OSPODu. Tato povinnost vychází z platné právní úpravy.

Prevence záškoláctví

Školní docházku eviduje třídní učitel. Na prevenci záškoláctví se podílí třídní učitel, výchovný poradce a školní metodik prevence ve spolupráci s ostatními učiteli a zákonnými zástupci žáka. Součástí prevence je:

- pravidelné zpracovávání dokumentace o absenci žáků
- součinnost se zákonnými zástupci
- analýza příčin záškoláctví žáků včetně přijetí příslušných opatření
- výchovné pohovory s žáky
- konání výchovných komisí ve škole
- spolupráce s orgány sociálně-právní ochrany dětí apod.

10. Krádeže

Krádež je takové jednání, při kterém se někdo zmocní věci, která není jeho, za účelem si ji ponechat, používat ji apod., aniž by s tím majitel věci souhlasil, nebo o tom byl informován.

Prevence proti krádežím:

- krádeže jsou protiprávním jednáním, a jakmile se škola o takovém jednání dozví, bude tuto skutečnost hlásit orgánům činným v trestním řízení, nebo doporučí poškozenému (jeho zákonnému zástupci), aby se na tyto orgány obrátil
- nošení cenných věcí (zejména věcí malých rozměrů) do školy je rizikové chování, které může vést k jejich odcizení, škola žákům doporučuje nenosit cenné věci, které nesouvisí s vyučováním a vzděláváním, na škole není stanoveno místo na odkládání věcí
- pedagogové vedou žáky k tomu, aby dokázali protiprávní jednání rozpoznat, byli všímaví vůči svému okolí a v případě, kdy budou svědky takového jednání, ohlásili věc pedagogickému pracovníkovi školy

Doporučený postup:

1. Žáci jsou učiteli informováni, že krádež je hanebný čin a protiprávní jednání.
2. Zjišťujeme příčiny a případné polehčující okolnosti.
3. Požadujeme náhradu škody či navrácení odcizené věci. Pracujeme na zlepšení vztahů mezi žáky.
4. Zákonné zástupce zloděje vyrozumíme až po zjištění příčin.
5. Jestliže se jedná o škodu většího rozsahu, vyrozumíme Policii ČR.
6. Každou nahlášenou krádeží se zabýváme.
7. Provedeme záznam se všemi podrobnostmi (kdy, kde, kdo, co, proč).

V případě, že je ukradena věc menší hodnoty než 5000,- Kč jedná se o přestupek. Škoda od 5000,- Kč výše je trestným činem. V případě, že byla odcizena věc s hodnotou menší než 5000,- Kč, ale bylo použito, jedná se vždy o trestný čin. Pokud nedokážeme přesně odhadnout výši, kontaktujeme Policii ČR.

11. Netolismus

Jedná se o závislosti na tzv. virtuálních drogách. Mezi ty patří:

- počítačové hry
- sociální sítě
- internetové služby (např. různé formy chatu)
- virální videa
- mobilní telefony
- televize aj.

Základní pravidla primární prevence

Základem prevence je kvalifikované pozorování pedagoga, které může poukázat na více typů rizikového chování. Určitými znaky může být např.:

- narušení vztahů
- zhoršení prospěchu (žákovi nezbývá čas na učení)

- únava (hraje dlouho do noci)
- ztráta kamarádů (vymění je za virtuální)
- nervozita
- náhlé změny v chování
- zvýšení agresivity (spojené především s nemožností být on-line)

Učitel by měl dokázat vzbudit důvěru a nabídnout adekvátní pomoc. Tou může být především zprostředkování kontaktů na odborná zařízení a podpora žáka při řešení obtížných situací (pedagogicko-psychologické poradny, středisko výchovné péče, nestátní organizace zabývající se prevencí netolismu).

12. Nošení zbraní a předmětů ohrožujících zdraví

Je zakázáno nosit do školy a používat věci nebezpečné pro zdraví a život svůj a ostatních osob (střelné zbraně, výbušniny, třaskaviny, petardy, zápalky a zapalovače, pornografický materiál, chemikálie...).

Postup v případě zjištění vnesení nebezpečných předmětů žákem do objektu školy:

- Informovat ŘŠ/VP/ŠMP
- Zajistit nebezpečnou věc
- Okamžitě informovat zákonné zástupce žáka a vyzvat ho ke školní návštěvě, kde mu bude věc předána
- Provést zápis

13. Nebezpečí sekt

Jedná se o společenství lidí, kteří jsou sdružováni většinou za nějakým náboženským účelem. Členové jsou v ohrožení svého psychického nebo tělesného zdraví. Tento skrytý rys žádná sekta předem neprozradí, v tom je jejich nebezpečí.

Prevence:

- naslouchat žákům
- neodsuzovat je, vysvětlovat a posilovat důvěru
- netabuizovat složitá témata
- poskytovat objektivní informace k tématu
- nezesměšňovat a nedegradovat názory žáků
- pokud máme důvodné podezření, zjistíme všechny informace před samotnou intervencí
- jednání konzultujeme s odborníky

14. Rizikové sexuální chování

K rizikovému sexuálnímu chování patří např. předčasný začátek pohlavního života, vysoká frekvence pohlavních styků, náhodné známosti, či prostituční chování.

Dítě může být buď aktivním konatelem rizikového sexuálního chování, nebo jeho obětí. Patří sem také různé nové fenomény přinášející riziko i jiných než pouze zdravotních dopadů, jako je například zveřejňování intimních fotografií na internetu či jejich zasílání mobilním telefonem, eventuálně nahrávání na video se zvýšeným rizikem zneužití takového materiálu.

Prevence:

- preventivní programy přizpůsobit věku a vzdělání cílové skupiny
- předávat informace o způsobech ochrany před nemocemi
- informovat o tom, co je sexuální zneužívání a rizikové sexuální chování
- upozorňovat na práva dítěte a důstojnost člověka
- podporovat tvorbu zdravých postojů k vlastnímu tělu, vztahům a sexuálnímu chování
- minimalizovat projevy nesnášenlivosti, předsudky apod. v oblasti vztahů, sexu a sexuální orientace
- zabezpečit lepší spolupráci školy a rodiny, propojit zdravotní, sociální a výchovné intervence
- o sexuálních tématech mluvit bez zvláštního emočního náboje

Ukazatele škodlivosti sexuálního chování:

- pokud ho dítě neprovádí v soukromí
- pokud vznikne podezření, že při něm nějak zraňuje sebe nebo někoho dalšího
- pokud se ze sexuálního chování stane nutkové chování

Je dobré spolupracovat s rodiči, pokud to situace a kontext umožní. V tomto případě lze, podle závažnosti, řešit vzniklou situaci buď na půdě školy, nebo zprostředkovat kontakt rodičů se specializovaným pracovištěm, které nabízí psychologické, terapeutické a poradenské služby.

Doporučené postupy:

- Zjištění sociálního klimatu ve třídě – popis, intervence, besedy aj.
- Učitel si může všimnout i tělesných změn u dítěte. Pokud by v této oblasti učitel shledal něco podezřelého nebo mimo normu, měl by na to upozornit rodiče a nabídnout jim návštěvu odborníka (pediatr, sexuolog, gynekolog, androlog či urolog).
- Je potřeba brát vážně každé sdělení dítěte, a nepodceňovat je. Učiteli rovněž nepřísluší posuzovat pravdivost oznámení či tvrzení dítěte. To přísluší soudu.
- Nejen pedagog ale každý dospělý je povinen chránit a prosazovat nejlepší zájem dítěte. Zjištěné násilí páchané na dítěti (i sexuální) je povinen ohlásit OSPODu nebo Policii České republiky.

15. Domácí násilí a syndrom CAN (syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte, sexuální zneužívání)

Domácí násilí představuje obvykle **fyzické, psychické, nebo sexuální násilí** mezi blízkými osobami, k němuž dochází skrytě v soukromí. Je typické, že se intenzita násilného chování v průběhu času stupňuje, což snižuje schopnost oběti i agresora toto chování zastavit a pracovat na nápravě narušeného vztahu.

Fyzické násilí - opakované, násilné projevy mezi blízkými osobami, kdy je jedna osoba obětí, druhá agresorem.

Sexuální násilí/zneužívání - znásilnění, donucení k odmítaným sexuálním praktikám, osahávání aj., může mít i verbální podobu (slovní produkce se sexuálním podtextem) nebo v nucení ke sledování pornografie apod.

Sociální násilí/izolace - agresor oběť izoluje od rodiny a přátel, zamezuje jí v kontaktu se světem (zákaz vycházek, odejmutí telefonu apod.), izoluje ji od informací o vnějším světě a veřejném dění.

Není úlohou pedagoga, usuzovat na domácí násilí na základě svých pocitů, vyvozovat je z chování a projevů dítěte. Pedagog je povinen jednat, pokud se mu dítě svěřívá, či zaznamená dlouhodobé nezpochybnitelné známky násilí na dítěti (podvýživa, modřiny aj.). Situaci nemůže řešit pedagog sám, ale vždy s dalšími odborníky. Vhodné je obrátit se na nejbližší středisko výchovné péče. Není úlohou učitele domácí násilí „diagnostikovat“, ani intervenovat v rodině. Rolí učitele je zprostředkovat dítěti potřebné informace a přizvat k řešení situace odborníky, kteří se dané problematice systematicky věnují.

Když se dítě pedagogovi svěřívá:

Klademe otevřené otázky, které umožňují, aby žák popsal, co se stalo:

- Řekni mi, co se stalo...
- Co se stalo potom?
- Kde jsi přišel/a k této modřině?

Nepokládejte otázky, které:

- obsahují domněnky, co se stalo nebo kdo to způsobil
- opakují, co již dítě řeklo
- se dotazují na to, proč se to stalo

Co by mělo v rozhovoru zaznít?

- Násilí není vinou dítěte. Za násilí nemohou ani sourozenci. Za násilí je odpovědný ten, kdo jej vykonává.
- Je dobře, že se rozhodlo o situaci někomu říci.
- Nikdo nemá právo se k někomu chovat násilně, ani v rodině, ani když je silnější.
- Násilí dítě nemůže zastavit samo, ale jen s pomocí okolí.

Pokud se na pedagoga obrátí rodič – oběť domácího násilí, měl by jej pedagog odkázat na další odborníky, kteří se této problematice systematicky věnují.

Doporučený postup:

- všimnout si stop týrání, změn chování, fyzických známek násilného zacházení

- jednání se svědky (informátory)
- jednání se žákem/žáky
- při podezření informujeme OSPOD, Policii ČR a popřípadě ošetřujícího lékaře
- NEKONTAKTUJEME RODIČE, nutné zajistit ochranu oběti
- kontakt na odbornou pomoc oběti
- provést zápis

16. Žáci s PAS

Poruchy autistického spektra (dále jen „PAS“) jsou skupinou poruch, které se diagnostikují na základě projevů chování. Řadíme sem dětský autismus, atypický autismus, Rettův syndrom, Aspergerův syndrom a jiné pervazivní vývojové poruchy.

Rizikovým chováním je nepochopení potřeby žáka, kterým může být nepohodlí, změny aktuálního zdravotního stavu, či jiných faktorů, které ovlivňují jeho aktuální naladění. Reakcí žáka na takové nepochopení je řešení situace neadekvátním způsobem, neadekvátními verbálními projevy, vzdorovitým chováním, stereotypním chováním, agresí vůči ostatním spolužákům či dospělým, sebepoškozováním, výbušným chováním, vulgárním vyjadřováním apod. Jedná se o manifestaci vysoce stresové situace, ve které se žák ocitl. Je nutná úzká spolupráce mezi školou, rodiči a školským poradenským zařízením.

Prevence:

- Ředitel školy určí pedagogického pracovníka, který bude odpovídat za spolupráci se školským poradenským zařízením, v jehož péči daný žák s PAS je. Tímto pedagogickým pracovníkem by měl být výchovný poradce, školní speciální pedagog či školní psycholog.
- Pověřený pedagogický pracovník seznámí s obecnými specifiky diagnózy PAS a zásadami pro předcházení rizikových projevů chování pedagogické i nepedagogické pracovníky školy, kteří budou s žákem v kontaktu, se zásadními a podstatnými informacemi o individuálních zvláštích a potřebách daného žáka. O této skutečnosti bude vyhotoven písemný zápis s podpisy všech zúčastněných.
- Třídní učitel, případně asistent pedagoga, spolupracuje se zákonnými zástupci žáka a pravidelně je kontaktuje ve snaze získání aktuálních informací o případných změnách.
- Třídní učitel, případně asistent pedagoga, pravidelně informuje zákonné zástupce o průběhu vzdělávání. Neprodleně informuje zákonné zástupce žáka a pověřeného pracovníka školy o změnách v chování, změnách aktuálního zdravotního stavu, projevech rizikového chování žáka.

Nejdůležitějším prvkem primární prevence je vztah. Učitel by měl pracovat na vytváření dobrého vztahu s každým dítětem jednotlivě. Součástí účinné prevence má být také včasné poučení dítěte, na koho se může obrátit v případě nouze nebo ohrožení. Všechny postupy řešení jsou individuální, v jednotlivých případech postupujeme podle momentální situace a závažnosti případu, vždy ale se souladem s Metodickým doporučením MŠMT.

Vypracovala: Bc. Olga Lupoměská, metodik prevence

Schválil: Mgr. Jindřich Vyhnánek, ředitel školy

Dne: